

ZAGREB

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Odsjek za povijest umjetnosti

Kandidatkinja:

Nikolina Maraković

Filozofski fakultet u Zagrebu

Odsjek za povijest umjetnosti

viši asistent

Mentor: prof. dr. sc. Miljenko Jurković

Naslov disertacije:

ZIDNO SLIKARSTVO U ISTRI

OD 11. DO 13. STOLJEĆA. REVALORIZACIJA

LOKALNE UMJETNIČKE BAŠTINE

U EUROPSKOM KONTEKSTU

Povjerenstvo za obranu disertacije:

1. akademik Igor Fisković, red. prof.

2. dr. sc. Miljenko Jurković, red. prof.

3. dr. sc. Ivan Matejčić, docent

Datum obrane disertacije: 16. srpnja 2009.

slika. Rezultati ikonografske i formalne analize važna su polazišta za sve daljnje zaključke, ali se u zaključcima također referira na pisane povijesne izvore; uvažava se cijeli kulturno-povijesni kontekst, a koristi se i relevantnim podacima koji se mogu iščitati iz arhitektonskog koncepta građevine ili njezine skulptorske dekoracije.

U radu je potvrđeno da se istarsko slikarstvo 11., 12. i 13. stoljeća ne može i ne smije razmatrati samo u lokalnim okvirima te da je njegovo poznavanje važno za razumijevanje umjetničkog stvaralaštva u široj regiji. Pokazano je gdje su školovani najbolji među majstorima koji su oslikavali istarske crkve i da pojedini od obrađenih primjera zidnih slika spadaju među malobrojne sačuvane primjere monumentalnog slikarstva koji se mogu pripisati prepoznatom umjetničkom krugu. Obrađeni su spomenici najbolji pokazatelji mogućnosti, ambicija i ukusa lokalne društvene elite, kao i kontakata koje su pripadnici najviših društvenih slojeva ostvarivali s vjerskim i kulturnim središtima na prostoru šire regije, u razdoblju u kojemu je umjetnički život Istre dosegao jedan od svojih vrhunaca. x

SAŽETAK

Tema doktorskoga rada je istarsko zidno slikarstvo 11., 12. i 13. stoljeća. Rad je sinteza i revizija svih dosadašnjih istraživanja, u kontekstu mnogobrojnih istraživanja europske umjetnosti objavljenih u posljednjih pedesetak godina, s ciljem reinterpetacije i revalorizacije istarskoga slikarstva u europskim okvirima. Težište rada je na primjerima slikarstva koji se izdvajaju svojom kvalitetom i koji su bolje sačuvani, te stoga daju osnove za komparativnu analizu i kritičku revalorizaciju. Upravo na temelju proučavanja istarskoga slikarstva preispituje se značenje te problematizira način i opravdanost uporabe termina poput "postotonsko slikarstvo", "adriobizantsko slikarstvo", "italo-bizantsko slikarstvo", "benediktinsko slikarstvo", "slikarstvo Zapada", "akvilejski slikarski krug", "sjevernojadranski slikarski krug", "venecijansko-salzburški slikarski krug" i sl.

Interpretacija pojedinih primjera zidnoga slikarstva, odnosno spomenika u cjelini, ne temelji se isključivo na likovnim karakteristikama zidnih